

ชื่อเรื่อง	การค้นคว้าแบบอิสระ	บทบาทของหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในการร่วมจัดการ ขยะกับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า จังหวัดลำพูน
ผู้เขียน		นายนิเวศน์ ณะต้อมใจ
ปริญญา		ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง)
คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ		รองศาสตราจารย์ ดร. โกสุมภ์ สายจันทร์ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์เสกสิน ศรีวัฒนานุกุลกิจ กรรมการ รองศาสตราจารย์กาญจนา โชคถาวร กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง บทบาทของหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในการร่วมจัดการขยะกับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า ในการร่วมจัดการขยะมูลฝอย 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยครัวเรือนที่มีผลต่อพฤติกรรมการกำจัดขยะ 3) เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการขยะมูลฝอย โดยได้ทำการศึกษาในพื้นที่ หมู่ 3 บ้านศรีบุญยืน ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า จังหวัดลำพูน

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง ที่ทำการศึกษาทั้งสองกลุ่มสำคัญ ๆ 1) ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสำคัญในการกำหนดนโยบาย ของเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า จำนวน 3 ท่าน เจ้าหน้าที่ประจำองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า 2 ท่าน 2) ประชากร ในการศึกษาการจัดการขยะของประชาชนบ้านศรีบุญยืน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า จังหวัดลำพูน จำนวนครัวเรือน 720 ครัวเรือนโดยสุ่มตัวอย่างมาร้อยละ 50 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ซึ่งเท่ากับ 360 ครัวเรือน ผลการศึกษาวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ผลการศึกษาพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง หมายถึง ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน และตัดสินใจ ในการทำกิจกรรมหรือโครงการ จากผลการสอบถามแสดงว่าประชาชนให้ความสำคัญถึงการจัดการ

ขณะในครัวเรือนและชุมชนการรณรงค์ให้ความรู้และแนะนำถึงสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวิธีการจัดการขยะมูลฝอย จากทางองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ทางองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรเพิ่มการรณรงค์สร้างจิตสำนึก เกี่ยวกับการคัดแยกมูลฝอย การกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการคัดแยกมูลฝอยมากขึ้นเพื่อให้ชุมชนเห็นความสำคัญในการจัดการขยะ

การศึกษาปัจจัยครัวเรือน ที่มีความแตกต่างต่อการมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน พบว่า ปัจจัยครัวเรือนของประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในพื้นที่บ้านศรีบุญยืน ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ มีความแตกต่างกันต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยนั้น มีลักษณะถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ ปัจจัยด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และจิตวิทยาสังคม ดังนั้น ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะ ควรมีการกระตุ้น ปลุกจิตสำนึกให้ความรู้แก่ประชาชนให้เห็นความสำคัญ ในการให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะมูลฝอย การให้ความรู้และคำแนะนำแหล่งผลิตขยะมูลฝอยที่มีปริมาณมาก ๆ ให้เข้าใจ

ปัญหา อุปสรรค ในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย สามารถสรุปได้ว่า ประชาชนส่วนมาก มีความตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมระดับปานกลาง หมายถึง ประชาชนไม่มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจในนโยบายสำคัญ ขาดการรณรงค์การให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่องจากภาครัฐ คือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับทางองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมกับประชาชน ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยน้อยดังนั้นทางองค์การบริหารส่วนตำบลควรเตรียมการให้มีความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน กล่าวคือ ความร่วมมืออย่างยั่งยืน การประชาสัมพันธ์ การทำความเข้าใจกับชุมชนควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และมาตรการในการให้ชุมชนลดปริมาณมูลฝอยเพื่อป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อม

Independent Study Title	Role of Local Administration in Garbage Disposal in Cooperation with People in Mueang Nga Tambon Administrative Organization, Lamphun Province	
Author	Mr. Nivet Tatongjai	
Degree	Master of Arts (Political Economy)	
Independent Study Advisory Committee	Associate Professor Dr. Kosum Saichan	Chairperson
	Associate Professor Seksin Srivattananukulkit	Member
	Associate Professor Kanchana Chokethaworn	Member

ABSTRACT

The study about “Role of Local Administration in Garbage Disposal in cooperation with People in Mueang Nga Tambon Administrative Organization, Lamphun Province” aimed at: 1) investigating the Muang Nga Public Administrative Office’s participatory roles of garbage disposing; 2) making comparison among impacts of household factors on garbage disposing behaviors; and 3) investigating problems and obstacles of garbage disposing. The study was made upon Moo 3 of Ban Sriboonyeun, a village being under the jurisdiction of Muang Nga Public Administrative Office in Lamphun Province.

The quantitative study was conducted with the application of a set of questionnaire while the data were derived from two major sources; 1) Five figures, three representatives and two permanent officers of Muang Nga Public Administrative Office, being in charge of formulating policy applicable for the area under the jurisdiction of Muang Nga Public Administrative Office; 2) The number of 360 households, being singled out from the total of 720 households in Muang Nga Public Administrative Office. The results showed that;

Samples in general showed a fair level of participatory role in garbage disposing participatory role in planning and making decision for the projects or activities implementation. The results derived from the questionnaire showed that the public was aware of the household and the garbage disposal at fair level. The Public Administrative Office’s over the information distribution and the introduction of sources regarding garbage disposal was well aware of at a

certain level; the Public Administrative Office should urge them more on being aware of garbage collecting according to types. By these consequences, the community would then be more aware of garbage disposal.

The impacts of household factors on different types of garbage disposal showed that those household factors, Levels of Education, Average of Household Incomes and Professions, in Ban Sriboonyeun village made the people participate in the administration of garbage disposal differently whereas the social, economic, Political, cultural and socio-psychological factors have impacts on the people's participatory roles. By these consequences, the extension of the awareness of the public participatory role in collecting the garbage according to types should be put into consideration; educating and informing them how to handle bundles of garbage should be made.

As for the problems and obstacles of the participatory roles in disposing the garbage, it was found out that most people were aware of the importance of participation at fair level. This was because they were not allowed to take part in making decision on some major policies. There were no campaigns, to be conducted by the public sector like the public administrative office, on informing the people of the participatory role of garbage disposing on a continual basis. For better practice, the Public Administrative Office should be prepared for certain activities like, among other things, sustainable cooperating, public relation campaigning, less garbage dumping for better environmental setting.